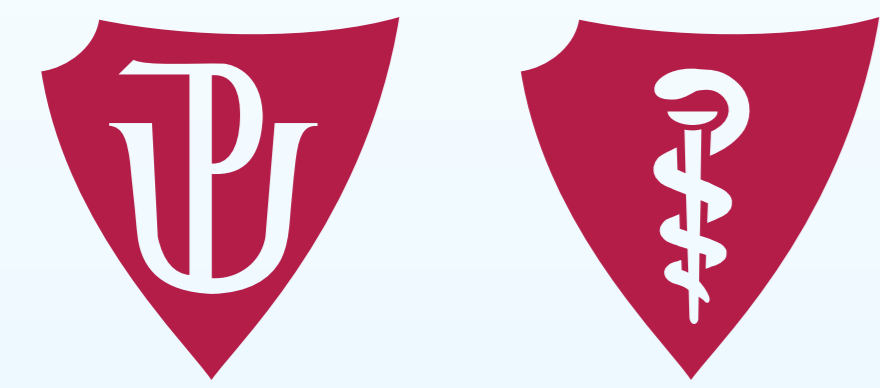

NEPRŮCHODNOST SLZNÝCH CEST U DĚTÍ

Lékařská
fakulta

Autor: Marešová P.

Školitel: Bábková B., MUDr.

Oční klinika FN Olomouc a LF UP v Olomouci

ÚVOD

Neprůchodnost slzných cest je onemocnění postihující odvodný slzný systém. Zpravidla se odvodné cesty zprůchodní spontánně v oblasti Hasnerovy řasy během 2. - 4. měsíce života. Obstrukce slzných cest se u většiny pacientů projevuje nadměrným slzením a recidivující sekrecí během prvních měsíců života i přes předchozí lokální antibiotickou terapii. Nahromaděný sekret je rizikový pro množení mikrobů a vznik konjunktivitidy. Základem v terapii jsou hydrostatické masáže slzného vaku, dále průplach a sondáž slzných cest (obvykle okolo 3. - 6. měsíce věku), případně dakryocystorinostomie (DCRS).

CÍLE

Cílem práce bylo vyhodnocení efektivity průplachu a sondáže u dětských pacientů s neprůchodností slzných cest. V souboru byl hodnocen počet pacientů spontánně upravených a počet pacientů, u kterých bylo nutné provedení průplachu a sondáže jednou či vícekrát.

METODIKA

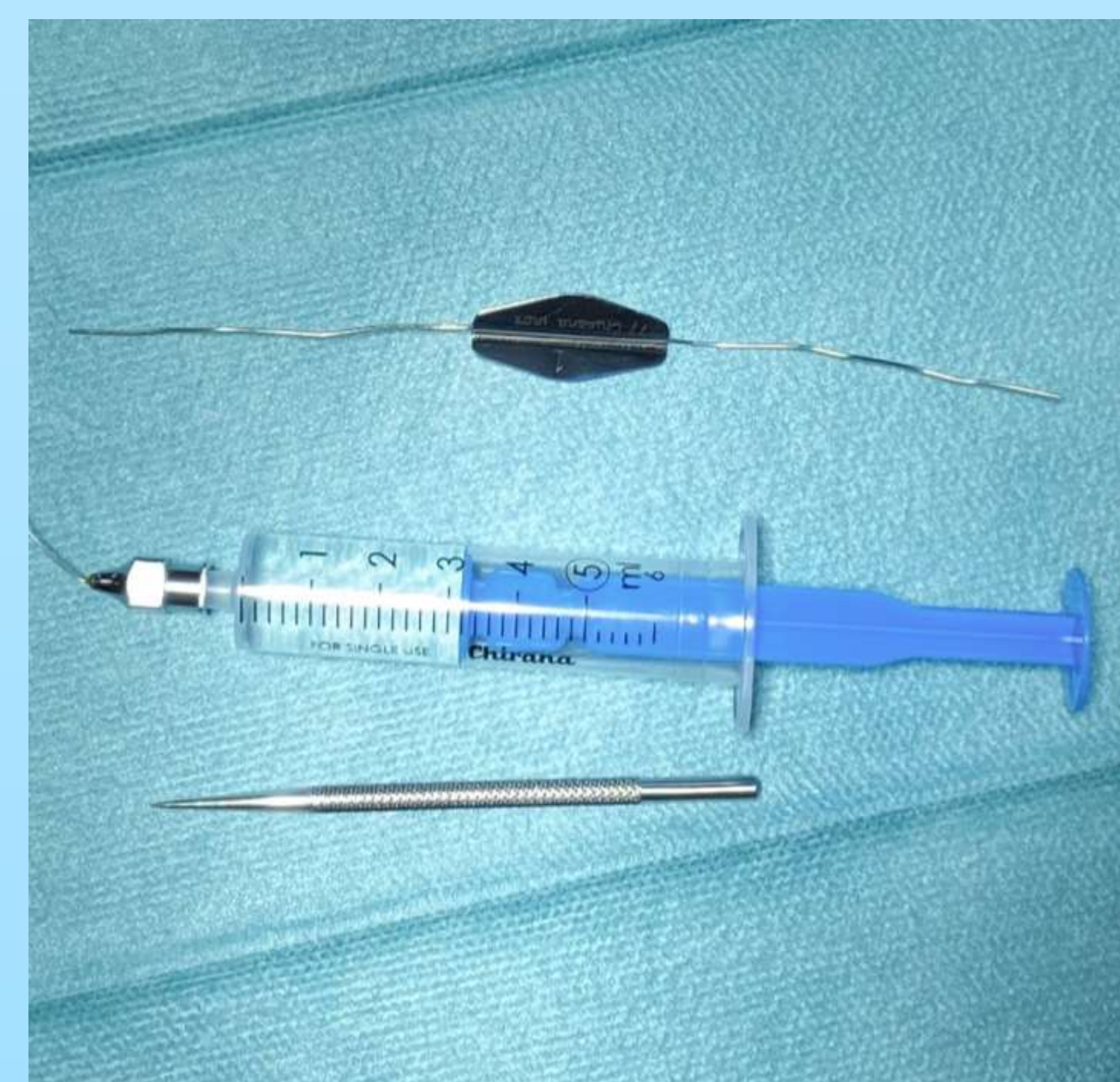
Do výzkumného souboru bylo zahrnuto 191 pacientů Oční kliniky FN Olomouc narozených v letech 2016-2018, u nichž byla diagnostikována neprůchodnost slzných cest. Z tohoto vzorku bylo hodnoceno celkem 252 očí. Byl vyhodnocen počet nutných opakování tohoto výkonu k dosažení terapeutického efektu.

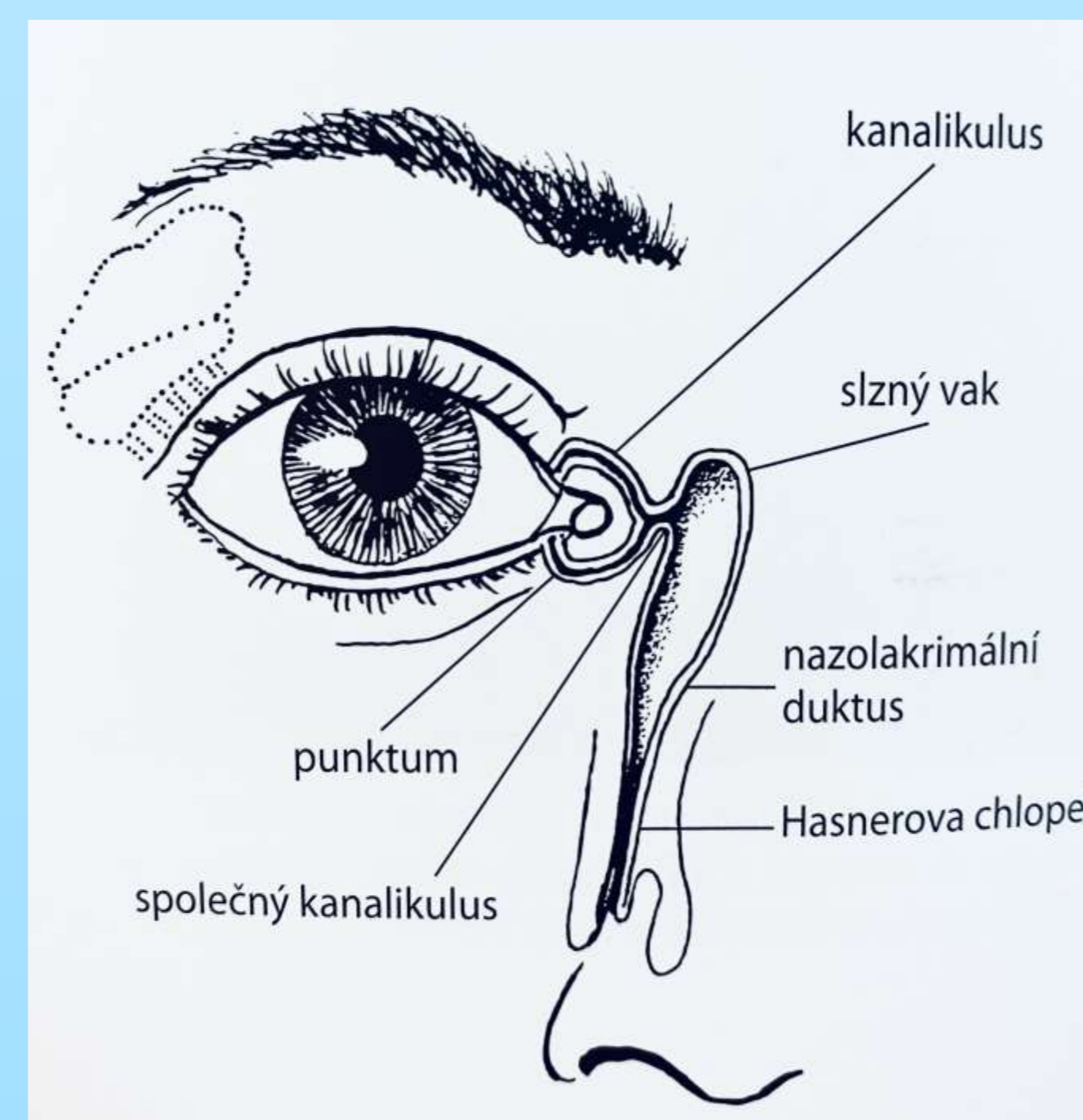
Obr. č.1: Lehká epifora s mírnou sekrecí

Obr. č.2: Výrazná sekrece

Obr. č.3: Nástroje k sondáži

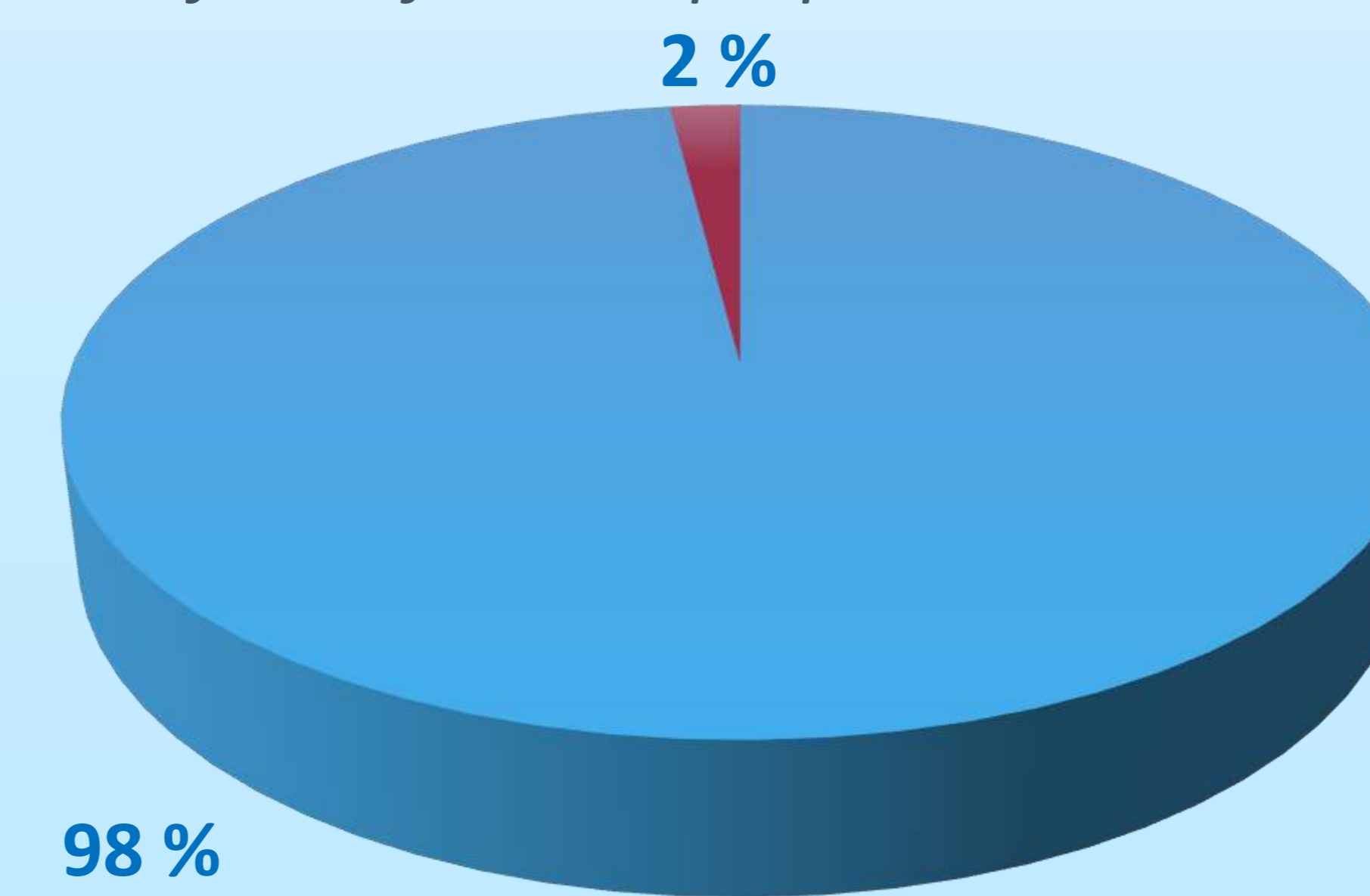

Obr. č.4: Anatomie slzných cest

VÝSLEDKY

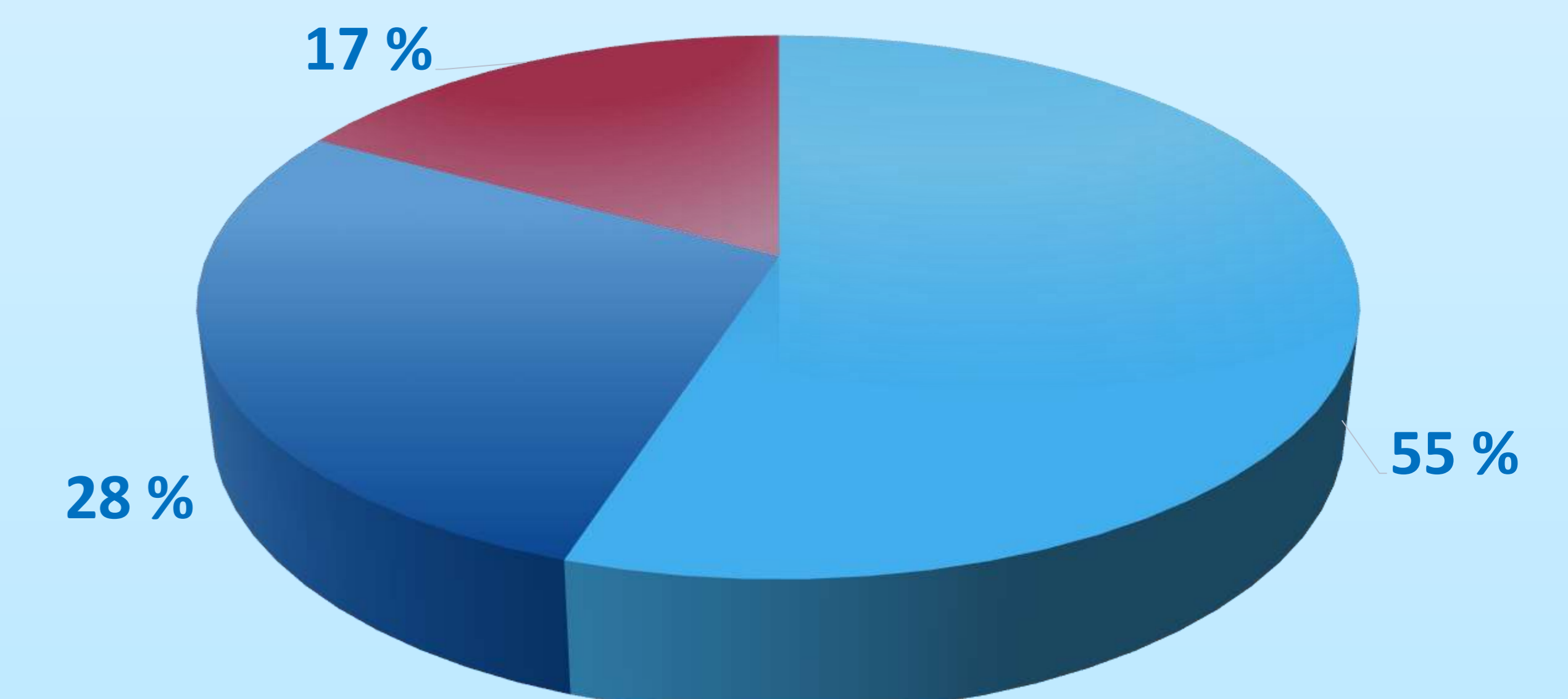
Z celkového počtu 252 očí bylo 61 (24 %) spontánně sanováno bez nutnosti intervence. U zbylých 191 (76 %) byl proveden průplach a sondáž, z toho u 55 % jedenkrát, u 28 % bylo nutné tuto metodu opakovat dvakrát a u 17 % třikrát a více. Ze všech očí, u kterých byl proveden průplach a sondáž, byla pouze u 4 (2 %) tato intervence neúčinná a pacienti byli následně indikováni k DCRS. Ze získaných dat těchto pacientů byl stanoven průměrný věk první návštěvy očního lékaře 6 měsíců.

Graf č.1: Efektivita průplachu a sondáže

■ Efektivní ■ Neefektivní (indikace k DCRS)

Graf č.2: Počet provedení průplachu a sondáže

■ Jedenkrát ■ Dvakrát ■ Třikrát a více

ZÁVĚR

Průplach a sondáž slzných cest se podařilo prokázat jako vysoce efektivní terapeutickou metodu u pacientů s neprůchodností slzných cest, u většiny se efekt dostavil již po prvním nebo druhém provedení. K prvnímu záchytu tohoto onemocnění dochází u praktického dětského lékaře, následně odeslání k očnímu lékaři a věk pacienta při první návštěvě závisí na mnoha faktorech, jako je domluva rodiče s lékařem nebo čekací doba a naplněnost ordinací.

ZDROJE

KOMÍNEK, Pavel a MÜLLNER, Klaus. Nemoci slzných cest: diagnostika a léčba, operační postupy, kapitoly pro praktické lékaře. Praha: Maxdorf, 2003. ISBN 8085912600.

ROZSÍVAL, Pavel. Oční lékařství. Praha: Galén, c2006. ISBN 80-246-1213-5.

Obrázky: <https://www.aao.org/disease-review/nasolacrimal-duct-obstruction-4>, archiv MUDr. Bábkové